

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 6P/48/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4321201588
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2021:4321201588.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v konaní pred sudkyňou JUDr. Martinou Petříkovou, vo veci starostlivosti o mal. P. v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, z rodičov: D. otec neuvedený, o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti na návrh P., prechodne M. za účasti Y., takto

rozhodol:

I. Súd **z v e r u j e** mal. P. do náhradnej osobnej starostlivosti P. ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o mal. dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať mal. dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

II. Matka je **p o v i n n á** prispievať na výživu mal. P. sumou zodpovedajúcou 30 % aktuálneho životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Levice počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

III. M e n í s a rozsudok Okresného súdu Levice č.k. 7P/36/2010-51 zo dňa 29.06.2011.

IV. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka, podala dňa 23.4.2021 návrh, ktorým sa domáhala zverenia mal. P. do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 7P/36/2010-51 zo dňa 29.06.2011 bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti jej matky Y. Od začiatku pobytu mal. P. v ich domácnosti navrhovateľka pomáhala svojej matke s výchovou P., vo voľnom čase sa mu vždy venovala. S mal. P. si vybudovali silný citový vzťah. Niekoľkokrát sa vyjadril, že by chcel bývať s navrhovateľkou a jej manželom, ktorí vlastné deti nemajú a momentálne bývajú vo Švajčiarsku.

2. Y. dňa 4.5.2021 podala návrh na súd, ktorým sa domáhala zmeny rozhodnutia o náhradnej osobnej starostlivosti a zverenia mal. P. jej dcére P.. Uvedený návrh zapísaný pod sp. zn. 17P/55/2021 bol pripojený ku konaniu sp. zn. 6P/48/2021.

3. Rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 7P/36/2010-51 zo dňa 29.06.2011 bol mal P. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti Y. v ktorej starostlivosti bol od 22.10.2009. Matka dieťaťa spočiatku prejavovala záujem a boli v kontakte, avšak od 27.7.2010 matka komunikáciu prerušila a odvetdy o nej žiadne správy nemajú. Uvedené vyplýva aj zo správ ÚPSVaR Levice o sledovaní výkonu náhradnej osobnej starostlivosti.

4. Navrhovateľka na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu. Vypovedala, že P. je v ich rodine už 11 rokov. Pred dvomi rokmi jej zomrel otec a mama ostala na P. sama. Ona už má tiež svoj vek a navrhovateľka zastáva názor, že aj vzhľadom k veku dieťaťa mu vie s manželom poskytnúť toho viac, aj

čo sa týka výletov, vyžitia a pod. Mal. P. má veľmi dobrý vzťah aj s jej manželom, s ktorým sú spolu 7 rokov a veľmi sa naňho upol práve po smrti otca navrhovateľky, ktorú ťažko znášal. Manžela v podstate berie ako vzor, zaujíma sa o jeho prácu, dokonca už hovorí, že by chcel pracovať tam kde on. Navrhovateľka pracuje v domove dôchodcov a zároveň študuje na zdravotníckej škole. Vo Švajčiarsku sú s manželom od roku 2012 a rok sú na mieste, na ktorom dnes byvajú. Byvajú v podnájme v 3,5 izbovom byte, kde má Martin vlastnú izbu, do školy to má len 3 minúty pešo a veľmi rýchlo si v nej zvykol. Do Švajčiarska odišiel 19.3.2021 na žiadosť matky navrhovateľky a po dohode s ÚPSVaR Levice. Vtedy prebiehalo dištančné vzdelávanie aj v SR a teda sa ho zúčastňoval na svojej ZŠ, 26.4.2021 už nastúpil do ZŠ vo Švajčiarsku a zároveň absolvoval aj dištančné vzdelávanie na svojej ZŠ v Leviciach, kde mu v pondelok posielali úlohy a v piatok ich odovzdával. P. sa vedel veľmi rýchlo prispôsobiť, pretože vie aj po anglicky, v súčasnosti má intenzívne hodiny nemčiny, takže s adaptáciou žiaden problém nemá. S jeho matkou nemajú vôbec žiadny kontakt.

5. Y. na pojednávaní vypovedala, že s P. je v podstate od úplne útleho veku. Jeho matka neprišla ani na súdne pojednávanie, keď sa rozhodovalo o jeho zverení do náhradnej osobnej starostlivosti. Matka maloletého podľa jej vedomostí v Čechách mala v tom čase 10-ročnú dcéru D., o ktorú sa nestarala a starala sa o ňu mama jej priateľa. O mal. P. matka žiaden záujem nejavila a až doposiaľ za tie roky nemá o nej žiadne správy. S návrhom svojej dcéry súhlasí, pretože zmeny, ktoré v ich rodine nastali boli dosť ťažké. Mal. Martin po celý čas vnímal chorobu jej manžela, videl ho stále chodiť s kyslíkom a chodítkom. Veľmi dobrý vzťah mal aj s manželom starej mamy, ktorý ich často navštevoval, pomáhal v záhrade a ktorý tragicky zomrel po zrážke s vlakom. Jej mama sa vtedy zrútila a trvalo to dosť dlho. Myslí si, že tých tragédií bolo dosť aj na mal. P., zhoršil sa v škole, navštevoval aj školskú psychologičku. Preto si mysleli, že s dcérou mu bude lepšie a že by mu zmena prospela. Teraz vie, že sa dobre rozhodli, pretože Maťko je šťastný, stále sú v kontakte, volajú si a dokonca učiteľia tiež hovorili, že sa veľmi zlepšil.

6. Navrhovateľka nemá záznam v registri trestov ani v registri priestupkov. Predložila doklady o svojom príjme a o príjme manžela, nájomnú zmluvu, doklady o mesačných výdavkoch. Zároveň predložila Potvrdenie o návšteve školy Schule Wimmis zo dňa 24.6.2021, podľa ktorého mal. P. nastúpil v šk. roku 2020/21 do 6. ročníka a školu bude navštevovať v šk. roku 2021/22.

7. Z komplexného hodnotenia Základnej školy A. Kmeťa v Leviciach zo dňa 10.6.2021 bolo zistené, že mal. P. je žiakom 6. ročníka s rozšíreným vyučovaním cudzích jazykov (RVCJ). V 5. ročníku bola jeho dochádzka vždy pravidelná, všetky poplatky mal vyplatené. Je komunikatívny, spoločenský, ale v 6. ročníku ostal uzavretý a stratil motiváciu k učeniu, podľa rodiny v dôsledku nepríjemných udalostí, strata blízkeho člena rodiny. Pre zotrvanie v triede RVCJ je potrebný priemer známok 1,66. P. si priemer výrazne zhoršil v 6. ročníku, problémy s motiváciou riešili aj so školskou psychologičkou. Od októbra prešli na dištančné vzdelávanie. P. bol po technologickej stránke zabezpečený, ale opäť prišlo k výraznému zhoršeniu známok. Absentovala domáca príprava, na hodinách bol nesústredený, často nepripravený, bez domácich úloh, bez motivácie k učeniu. Tento problém bol riešený s rodinou, P. dostal napomenutie k väčšej usilovnosti. V marci školu kontaktovala pani Šuleková, ktorá navrhla, že sa P. presťahuje do Švajčiarska. Dištančné vyučovanie dokončil už vo Švajčiarsku a po nástupe na prezenčné vyučovanie prešiel na individuálne vzdelávanie. Učiteľia jednotlivých predmetov zadávali úlohy v týždennom intervale, ktoré kompletizovala triedna učiteľka. 6. ročník ukončí online preskúšaním z jednotlivých predmetov. Od obdobia, kedy sa Martin presťahoval k pani Q., sa jeho vzdelávacie výsledky zlepšili. Výrazne sa zlepšila domáca príprava, žiak pravidelne odovzdáva domáce úlohy. Motivácia j učeniu je lepšia. Komunikácia s pani Q. je veľmi dobrá. Pravidelne sa informuje o výsledkoch, o dani na vyučovaní, príprava je systematická. Od septembra si podáva žiadosť o absolvovanie štúdia v zahraničí. ZŠ Andreja Kmeťa však zostáva kmeňovou školou žiaka. P. chodí do školy a v mieste nového bydliska, kde je v prípravke, zlepšuje sa v jazyku.

8. Súd vykonal pohovor s mal. P., ktorý uviedol, že vo Švajčiarsku sa mu páči. Nemčinu sa začal učiť na Slovensku v 6.ročníku, ale vo Švajčiarsku má hodiny častejšie a už mu to celkom ide. Napísal aj projekt. V triede je veľa zahraničných žiakov, síce Slováci ani Česi v jeho triede nie sú, ale má kamaráta Tomáša, ktorý je Slovák a býva pol hodiny od ich domu a často sa stretávajú, aj u nich zvykne prespávať. Chcel by preto u sestry ostať a prázdniny budem tráviť u maminy. Angličtinu sa učí už 6 rokov a druhá sestra býva v Anglicku, takže sa zvykol učiť aj s ňou.

9. Z vykonaného šetrenia rodinných pomerov v domácnosti navrhovateľky a Y. D. v mieste trvalého pobytu bolo zistené, že obývajú rodinný dom, kde má mal. P. vlastnú izbu. Bytové pomery sú na

požadovanej úrovni, neboli zistené žiadne nedostatky. Maloletý je v starostlivosti lekára MUDr. Sulinu, známky zanedbávania starostlivosti neboli zistené. Spolupráca náhradného rodiča so školou je na dobrej úrovni.

10. Obec Horná Seč v správe o povesti zo dňa 8.6.2021 uviedla, že navrhovateľka t.č. v obci nežije, pretože s manželom pracuje vo Švajčiarsku. S maloletým má vytvorený silný citový vzťah. Dieťa prišlo do rodiny, keď bolo zverené do starostlivosti Y.. Celá rodina ho prijala ako ďalšie dieťa a nerobili rozdiely medzi ním a ich deťmi. Navrhovateľka ho má rada ako svojho skutočného brata, samozrejme pre vekový rozdiel k nemu cíti zodpovednosť. Aj maloletý je v rodine spokojný, má zabezpečené všetky citové aj fyzické potreby v dostatočnej miere. Navrhovateľka má v obci dobrú povesť, nebolo voči nej zahájené žiadne priestupkové konanie. Celá rodina žije slušným a usporiadaným životom.

11. Podľa oznámenia Obvodného súdu pre Prahu 7, ČR má matka podľa centrálnej evidencie obyvateľov v ČR evidovaný od 11.4.2012 pobyt na adrese P.. Ani na uvedenej adrese sa však matke súdne písomnosti nepodarilo doručiť. Vzhľadom na uvedené súd postupoval v súlade s § 106 ods. 3 a § 116 ods. 2 CSP.

12. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

13. Podľa § 44 ods. 3 písm. a/ Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“).

14. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

15. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

16. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

17. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

18. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

19. Podľa § 45 ods. 7 zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

20. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

21. Podľa § 45 ods. 9 zákona o rodine súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

22. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

23. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

24. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

25. Podľa § 75 ods. 1 vety prvej Zákona o rodine pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

26. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

27. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

28. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že mal. P. bol ako ani nie ročné dieťa zverený do osobnej starostlivosti Aleny Lörinczovej, ktorá je matkou navrhovateľky a ktorú maloletý považuje za matku. O biologickú matku dieťaťa rodina odvtedy nemá žiadne správy a miesto jej skutočného pobytu sa nepodarilo zistiť ani súdu. V spoločnej domácnosti teda P. býval aj s navrhovateľkou od útleho detstva a majú silný citový vzťah ako súrodenci. Po tragických udalostiach v rodine, ktoré vnímal aj mal. P., v dôsledku čoho u neho došlo aj k zhoršeniu školského prospechu, zmene správania, kedy ostal uzavretý

a bolo potrebné navštevovať školskú psychologičku, sa rodina rozhodla pre zmenu a zverenie dieťaťa do starostlivosti navrhovateľky, ktorá momentálne pracuje vo Švajčiarsku a Martin je v jej starostlivosti od marca t.r.. Ako bolo preukázané, uvedená zmena mal. P. jednoznačne prospela, čo potvrdila aj jeho kmeňová základná škola. Všetci účastníci vrátane mal. P. zaujali súhlasné stanovisko k podanému návrhu. Vzhľadom na uvedené súd mal. P. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky a tým zmenil pôvodný rozsudok o náhradnej osobnej starostlivosti. Matke súd určil výživné v minimálnej zákonom stanovenej výške, pretože jej majetkové, príjmové a výdavkové pomery nie sú známe.

29. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Levice, v 4 písomných vyhotoveniach.

Odvolanie len proti odôvodneniu nie je prípustné.

Odvolanie nemajú právo podať tí účastníci, ktorí sa tohto práva výslovne vzdali.

V odvolaní má byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na začatie exekúcie podľa osobitného predpisu.